

basic education

Department:
Basic Education
REPUBLIC OF SOUTH AFRICA

NASIONALE SENIOR SERTIFIKAAT

GRAAD 12

AFRIKAANS EERSTE ADDISIONELE TAAL V2

NOVEMBER 2018

NASIENRIGLYNE

PUNTE: 70

Hierdie nasienriglyne bestaan uit 35 bladsye.

INHOUDSOPGAWE

Kies TWEE afdelings.

AFDELING A: ROMAN**Beantwoord slegs EEN vraag.**

VRAAGNOMMER	PUNTE	BLADSYNOMMER
1. <i>Kringe in 'n Bos</i>	35	4
2. <i>Die ongelooflike Avonture van Hanna Hoekom</i>	35	8
3. <i>Meeulanders</i>	35	12
4. <i>Lien se Lankstaanskoene</i>	35	16

AFDELING B: DRAMA**Beantwoord slegs EEN vraag.**

5. <i>Poppie – Die Drama</i>	35	20
6. <i>Paljas</i>	35	24
7. <i>Fiela se Kind – Die Drama</i>	35	27

AFDELING C: KORTVERHALE**Beantwoord die vrae oor AL TWEE kortverhale.**

8.1 "Vegvlieënier Vivian"	18	30
EN		
8.2 "Die ballade van Robbie de Wee"	17	31

AFDELING D: GEDIGTE**Beantwoord die vrae oor AL TWEE gedigte.**

9.1 "Die nuwe kind"	18	33
EN		
9.2 "Tien haikoes vir die Vredefortkoepel"	17	34

NASIENRIGLYNE

- As 'n kandidaat in AFDELING A en B meer as een vraag beantwoord het, word net die eerste vraag per afdeling nagesien en 'n streep word deur die tweede vraag getrek.
- Indien net TWEE vrae in EEN afdeling beantwoord is, word slegs die eerste vraag nagesien.
- As 'n kandidaat twee antwoorde gee en die eerste antwoord is verkeerd, maar die tweede antwoord is reg, word die eerste antwoord nagesien en die tweede antwoord word geïgnoreer.
- As antwoorde verkeerd genommer is, word die antwoorde volgens die memorandum nagesien.
- As 'n spelfout die betekenis van die antwoord beïnvloed, word die antwoord as verkeerd beskou. As die spelling nie die betekenis van die antwoord beïnvloed nie, word die antwoord as korrek beskou.
- By aanhalings word spelfoute en leestekenfoute nie gepeenaliseer nie, maar woordorde moet korrek wees.
- As 'n kandidaat nie aanhalingstekens gebruik waar 'n vraag dit vereis nie, word die kandidaat nie gepeenaliseer nie.
- By oop vrae verdien die rede/motivering die punt. GEEN punt word toegeken vir JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE. Kandidate hoef nie laasgenoemde te skryf indien die motivering JA/NEE/EK STEM SAAM/EK STEM NIE SAAM NIE insluit/impliseer nie. As JA/NEE gestel is, moet die motivering daarby aansluit om die punt te verdien.

AFDELING A: ROMAN**VRAAG 1: KRINGE IN 'N BOS – Dalene Matthee**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.1	Meulbos	1
1.2	Saul kon aflei dat oom Martiens baie verbaas/verras was om hom te sien/hom nie verwag het nie. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.3.1	andersheid	1
1.3.2	Saul het ... - gedink bome lewe/kry seer (en daarom wou hy nie die boom afkap nie). - toe al besef dat die bome bewaar moes word. - besef dat hy nie soos sy pa/die Bosmense gedink het nie. - besef dat hy nie soos sy pa/Bosmense 'n houtkaaper wou wees nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.4	Dit was beter om stil te bly, want ... - hy wou kos by oom Martiens hê. - hy het so die vrede bewaar/sou net konflik veroorsaak. - as hy iets sou sê, kon hulle hom dalk wegjaag/dink hy is 'n spioen. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde).	2
1.5	Ja. - Saul het oom Martiens se gasvryheid so beledig. - Saul het nie begrip getoon vir die feit dat die Bosmense gasvry/trots was nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) OF Nee. - Saul wou nie bekend staan as iemand wat bedel vir kos nie. - Saul het geweet hy het baie meer geld as oom Martiens-hulle. - Saul wou goed doen aan oom Martiens-hulle. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.6	- Oom Martiens se oudste seun/Arend is dood toe hy vir Saul gehelp het. - Die Bosmense het almal vir Saul kwalik geneem omdat hy die Bos verlaat het. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.7.1	bloubokkie	1
1.7.2	weggejaagde/opstandeling	1
1.7.3	spioen/verraaier	1
1.7.4	wild	1
1.8	• Moenie mense veroordeel nie. • Vergeet van die verlede. • 'n Mens moenie altyd die ergste/slegste verwag nie. • Maak eers seker van jou feite. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.9	• D • hy geen plek kon kry om sy houtbesigheid te begin nie. • D hy geen plek kon kry om sy houtbesigheid te begin nie. <i>(Enige EEN)</i>	1
1.10	Joram moes ... • vir Saul 'n kans gegee het om sy saak te stel. • hom nie aan die bospraatjies oor die gevare van goud steur nie. • probeer verstaan het dat Saul 'n beter toekoms vir almal wou hê. • nie met Saul daaroor baklei het nie. • nie toegelaat het dat die rusie vir hom en Saul uitmekaar dryf nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.11	'n Mens kan Saul bewonder omdat hy bereid was om ... • self vir Oupoot/sy dierbroer te skiet. • te keer dat iemand anders vir Oupoot skiet. • Oupoot te skiet om hom die vernedering te spaar. • sy planne opsy te skuif ter wille van Oupoot. • te staan vir dit waarin hy geglo het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.12	Saul het ... • leer Engels praat/verstaan/lees. • die skewe sirkel (waarmee die houtkappers bedrieg is) leer ken. • vir Kate leer ken. • gehoor dat daar goud ontdek is. • geleer hoe om goud te delf. • Geleer hoe om met mense te wrk/nie met mense te werk nie. <i>(Enige DRIE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	3

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.13.1	Saul se loon/geld is gebruik om sy pa en broers se skuld te betaal. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.13.2	Jozef het gedink dat ... - Saul hulle verraai het/verklap het dat hulle olifanttande/ivoor onwettig verkoop. - Saul die oorsaak was dat hulle pa vir ivoortande beboet is/sy osse moes afstaan. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.14	- A - verwyt. - A verwyt. (Enige EEN)	1
1.15	- iemand wat geld het/ryk is. - iemand wat Engels kan praat. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	2
1.16	Ja. Ek voel jammer vir Kate, want ... - sy is lief vir Saul. - sy is magteloos om dinge te verander/te verbeter/om hom te keer om weg te gaan. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) OF Nee. Ek voel nie jammer nie, want Kate ... - moes lankal besef het dit was 'n vergeefse verhouding. - moes aanvaar het dat daar te veel verskille tussen hulle was. - moes aanvaar het dat haar ouers Saul nooit sal aanvaar nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
1.17.1	misluk	1
1.17.2	Die delwers het ... (al die) bome uitgekap/geelhout vir brandhout gebruik. - wippe vir bloubokkies/voëls gestel. - die olifante uitgeskiet. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
1.18	Saul ... • het nie geweet wat om vir Kate te sê nie. • het nie verwag dat Kate vir hom so 'n vraag sou vra nie. • wou mooi dink oor wat hy moes antwoord. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.19	• Saul het dit altyd onthou. • Saul het presies vir Kate gesê wat sy vir hom gesê het: "All woodcutters are wild and dirty and so are their children." • Dit was vir Saul een van die ergste beledigings wat hy ooit ervaar het. • Saul het so seergekry ná Kate se belediging dat hy dit vir altyd onthou het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
1.20.1	• E • Saul en Kate het elke Sondag saam gekuier. • E Saul en Kate het elke Sondag saam gekuier. <i>(Enige EEN)</i>	1
1.20.2	• C • Saul kon by Knysna se sosiale kringe inpas. • C Saul kon by Knysna se sosiale kringe inpas. <i>(Enige EEN)</i>	1
1.20.3	• A • Saul het vir Kate gesê dat hy haar liefhet. • A Saul het vir Kate gesê dat hy haar liefhet. <i>(Enige EEN)</i>	1
1.20.4	• B • Kate se pa wou nie langer met Saul se familie besigheid doen nie. • B Kate se pa wou nie langer met Saul se familie besigheid doen nie. <i>(Enige EEN)</i>	1
		[35]

**VRAAG 2: DIE ONGELOOFLIKE AVONTURE VAN HANNA HOEKOM –
Marita van der Vyver**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.1	Mana/Hanna se ma	1
2.2.1	primitief	1
2.2.2	Daar was ... • ou meubels/ingesakte rusbank/stokou stoele in die huis. • net een leefvertrek/die kombuis en eetkamer en sitkamer was alles saam. • nie elektrisiteit nie min/geen moderne geriewe nie. • Die huis was bouwellig/Die huis se dak het gelek. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i> <i>(Die kandidaat kan oorhoofs na primitiwiteit verwys of voorbeelde noem)</i> <i>(Die kandidaat kan geen punt by die vraag verdien indien (a) verkeerd is nie)</i>	2
2.3	spot	1
2.4	• Hanna het nie so 'n aanmerking verwag nie, (daarom stik sy)... • Hanna het haar pa beskerm/verdedig (al wou sy dit nie erken nie). • Hanna was sensitief/geïrriteerd met /omgekrap/kwaad vir Yann (oor die verwysing). • Hanna het nie daarvan gehou dat ander mense haar pa veroordeel nie. • Hanna het tog vir haar pa omgee. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.5	• Hanna het self nie haar pa geken nie. • Hanna het self na haar pa as die "queen" verwys. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.6	• A • weet wie en wat sy ma is. • A weet wie en wat sy ma is. <i>(Enige EEN)</i>	1
2.7	• Hanna sou haar nie (voor Sharon) vir hom hoef te skaam nie. • Hanna sou nie hoef te verduidelik hoekom hy anders is nie. • Hanna was gewoon daaraan dat Gavin haar verjaarsdae bygewoon het nie. • Hanna het regtig nie geweet hoe om met haar pa te kommunikeer nie. • Hanna sou nie hoef voor te gee dat sy bly is om hom te sien/belangstel om hom te leer ken nie. • Hanna was bang dat hy 'n lover sal saambring. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.8	Ja. - Dit is moeilik om jou gewese man en jou man se gewese vrou saam te hanteer. - Die gesinslede en die gaste het komplekse persoonlikhede gehad/nie altyd goed klaargekom nie. - Margot en Gavin was albei baie dramatiese persoonlikhede en sou dus ekstra eise stel. - Mana was hoog swanger. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) OF Nee. - Dit was Mana se keuse om Gavin en Margot te akkommodeer. - Mana het vir Gavin en Margot gesê hulle is welkom. - Mana was gewoonnd daaraan om mense met komplekse persoonlikhede te hanteer. - Die situasie het by Mana se eksentrieke persoonlikheid gepas. - Hierdie gaste het haar gehelp om haar doel met die wittebrood te bereik. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.9	Die reën het gehelp dat ... - Hanna en Gavin met mekaar kon praat oor dinge wat saak maak (Bv. haar geboorte). - Hanna Gavin se persoonlikheid kon leer ken. (Bv. sy vermoë om mense te vermaak) (Of soortgelyk aan bogenoemde)	2
2.10	- Hanna het haar situasie aanvaar/nie probeer ontvlug nie. - Dit was vir Hanna so opwindend/besig in die berghuis (dat sy nie kans gehad het om oor Fabienne te dink nie). (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.11	- Sjokolade/tjoklits 'n bundel (Shakespeare) sonnette/'n boek 'n pen (met 'n tiervelpatroon) (Of soortgelyk aan bogenoemde)	3
2.12	- C - Mana in ongewone omstandighede moes kraam. - C Mana in ongewone omstandighede moes kraam. (Enige EEN)	1
2.13	- Hy moes twee gaslampe kry. - Hy moes sorg dat daar lig/beligting was. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.14.1	Hanna en Gavin oor haar geboorte gepraat het	1
2.14.2	- Na hierdie gesprek het Hanna anders na haar pa gekyk/oor hom gedink. - Na hierdie gesprek het Hanna uitgevind dat sy (reeds by haar geboorte) vir haar pa spesiaal was/hy vir haar lief was. - Na hierdie gesprek het sy geweet/besef dat sy en haar pa eners dink. - Tydens hierdie gesprek het Gavin vir die eerste keer aan Hanna geraak/het Hanna haar kop teen sy skouer laat sak. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (Konsentreer op die verandering)</i>	1
2.15	- Gavin het aan die voordeur gehamer. - Gavin het hande-viervoet oor die drumpel gekruip. - Gavin het 'n galante buiging gemaak. - Gavin het dramaties verskoning vir sy voorkoms gevra. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
2.16	Ja. - Gavin het gereeld vir haar presente gestuur. - Gavin het soms gebel. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> OF Nee. - Gavin was 'n afwesige pa/ Hanna het hom nooit regtig leer ken nie. - As tiener was Hanna skaam omdat Gavin homoseksueel was. - Hanna het gedink dat Gavin nie genoeg moeite gedoen het om haar te leer ken nie. - Hy het onvanpaste geskenke gestuur. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
2.17	- Jy moet iemand leer ken voordat jy 'n opinie oor hom/haar daaroor vorm/Gee mense 'n billike kans. - Jy moenie iemand oordeel voordat jy hom/haar nie leer ken het nie. 'n Mens moet kan erken as jy verkeerd was in jou opinie van/oor iemand/ 'n situasie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
2.18	Ja. - Dit pas by Gavin se dramatiese/anderse manier van optree. - Sy doel was om die kinders te vermaak/besig te hou/hulle aandag af te trek van dinge wat hulle ontstel het. - Dit pas by Gavin se persoonlikheid om selfs van 'n begrafnis 'n fees te maak. - Grootmense mag pret hê. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) OF Nee. - Gavin was die volwassene in die groep en moes daarvolgens optree. - Gavin moes 'n voorbeeld vir die kinders gestel het. - Volwassenes dans nie op tafels nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
2.19.1	verbeelding	1
2.19.2	Liebenberg	1
2.19.3	Beyers	1
2.19.4	roman/storie/verhaal	1
2.20.1	- C - Hanna het gevoel sy was 'n teleurstelling vir haar <i>trendy</i> pa. - C Hanna het gevoel sy was 'n teleurstelling vir haar <i>trendy</i> pa. (Enige EEN)	1
2.20.2	- E - Hanna het die bynaam, Hanna Hoekom, gekry. - E Hanna het die bynaam, Hanna Hoekom, gekry. (Enige EEN)	1
2.20.3	- A - Hanna het vir haar 'n alter ego, Fabienne, geskep. - A Hanna het vir haar 'n alter ego, Fabienne, geskep. (Enige EEN)	1
2.20.4	- B - Hanna se siening oor haar lewe het verander. - B Hanna se siening oor haar lewe het verander. (Enige EEN)	1
2.21	- Die gesin gaan beter met mekaar klaarkom/mekaar beter verstaan met mekaar kommunikeer/dinge saamdoen. - Daar gaan harmonie in die huis wees. - Die gesinslede gaan mekaar aanvaar. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
		[35]

VRAAG 3: MEEULANDERS – Esta Steyn

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.1	Fred (en Elsabet) trou.	1
3.2.1	getwyfel het of	1
3.2.2	Schalk het ... • nie goed met sy broer oor die weg gekom nie. • Fred se opponent in die munisipale verkiesing ondersteun. • Fred in die skande gesteeke die dag van die munisipale verkiesing. • vir Fred afgepers/die seegraskonsessie geëis in ruil vir sy stilswye oor Kinnie Kuipers/waarom Sheila selfmoord gepleeg het. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
3.3	• D • baie lief vir hom was. • D baie lief vir hom was. <i>(Enige EEN)</i>	1
3.4	• Hulle sal nie bly wees om Schalk te sien nie. • Die familie was skaam vir Schalk. • Daar was net konfrontasie as Schalk by was. • Schalk was onwelkom. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
3.5	• Dorothea • Sheila	2
3.6	• Niemand het geweet Janka is daar nie. • Janka het onverwags opgestaan. • Schalk het nie eerste geskiet nie. • Schalk het nie na Janka gemik nie. • Schalk se doel was nie om iemand te skiet nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
3.7	Hermanus ... • was te besig om genoeg aandag aan Schalk te skenk (nadat sy ma hulle verlaat het). • het verwag/aanvaar dat sy tweede vrou aandag aan Schalk moes gee. • het dalk vir Schalk te veel met Fred vergelyk. • het baie met Schalk geraas toe hy klein was./het nie 'n goeie verhouding met Schalk gebou nie. • was ongeduldig met Schalk. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.8	Ja. - Die Blanckenberg-familie het baie vir die mense van Salamanderbaai gedoen. - Die Blanckenbergs was 'n goeie/gesiene familie. - Hermanus was nooit by lelike dinge betrokke nie. - Dit moes vir die Blackengerg-gesin moeilik gewees hwet om 'n moordenaar in die familie te hê. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) OF Nee. - Hulle moes nie toegelaat het dat Schalk hand uitgeruk het nie. - Hulle moes hom nie van die begin af beskerm het nie. - Party van die Blanckenbergs/Fred was self skuldig aan verkeerde dinge. - Dit gebeur in baie families. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.9	Ja. - Hermanus reageer hier soos 'n pa wat sy kind liefhet. - Dit was regtig 'n ongeluk. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) OF Nee. 'n Mens kan nie poging tot moord goedpraat nie. - Hermanus moes eerder die polisie laat weet het waar Schalkie/Schalk is. - Hermanus moes eerder vir Schalkie/Schalk probeer oortuig het om homself aan die polisie oor te gee. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.10	- Jacob het impulsief opgetree/het nie logies/nugter gedink nie. - Die enigste gedagte in Jacob se kop was om vir Schalk te kry. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.11	Daniel	1
3.12.1	- D - Jacob het op Meeuland gaan treur. - D Jacob het op Meeuland gaan treur. (Enige EEN)	1
3.12.2	- C - Ryna het haar man en kind verloor. - C Ryna het haar man en kind verloor. (Enige EEN)	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.12.3	• E • Matthys Langhans moes tronk toe gaan. • E Matthys Langhans moes tronk toe gaan. (Enige EEN)	1
3.12.4	• A • Elsabet het uitgevind dat Fred ontrou was. • A Elsabet het uitgevind dat Fred ontrou was. (Enige EEN)	1
3.13.1	voorbereid	1
3.13.2	Schalk het ... • 'n rewolwer by hom gehad. • 'n mes by hom gehad. • het geweet hy was voortvluggend en moes verwag het dat hulle hom sou soek. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
3.14	• Jacob moes : ○ die polisie laat weet /nie die wet in eie hande probeer neem nie. ○ versigtig wees, want Schalk is gevaarlik. ○ kalm bly. • Jacob moes onthou dat 'n verkeerde daad maak nie 'n ander verkeerde daad reg nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
3.15	• Die regter het gesê hy was 'n geloofwaardige getuie. • Daar was versagtende omstandighede. • Hy kon borgtog kry. • Die saak is gouer afgehandel. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
3.16	Fred het ... • Jacob se borgtog betaal. • vir Jacob 'n advokaat gereël. • Jacob se regskostes betaal. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	3
3.17.1	Janka	1
3.17.2	Ryna	1
3.17.3	vrede	1
3.17.4	7/sewe	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
3.18	- Jy moenie negatiewe ervarings opkrop/inhou nie. - As jy nie hulp ontvang vir negatiewe ervarings nie/daaroor praat nie, kan dit jou en ander mense se lewens nadelig beïnvloed. - Jy moenie wraak neem nie. - Jy moet vergewe. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
3.19	bekommerd oor Jacob	1
3.20	- A - nie geweet het hoe om Jacob met sy probleme te help nie. - A nie geweet het hoe om Jacob met sy probleme te help nie. <i>(Enige EEN)</i>	1
3.21	- Jacob was (sewe jaar) in die tronk. - Jacob het nog nooit vir Ryna gesê hy is lief vir haar nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
		[35]

VRAAG 4: LIEN SE LANKSTAANSKOENE – Derick van der Walt

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.1.1	dit lekkerder by Deon se huis was	1
4.1.2	- Braam het gewoonlik kos by Deon se huis gekry/Daar was nie altyd kos by Braam se huis nie. - Braam en Deon het saam skoolwerk gedoen/Braam was alleen/eensaam by sy huis.. - Braam se ma/Christien was gewoonlik dronk by die huis. - Dit was nie lekker by sy huis nie. - Braam kon rekenaarspeletjies by Deon speel. - Braam en Deon was goeie maats. - Braam het in 'n woonstel gewoon en Deon in 'n huis. - By Deon se huis het hy nie aan sy pa gedink nie. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
4.2	- C - eensaam - C eensaam <i>(Enige EEN)</i>	1
4.3	- Lien se ma was dronk. - Lien se ma was in die kamer agter 'n toe deur. - Lien se ma was meestal in haar eie wêreld. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.4	- Lien moes die plek netjies hou. - die vloer vee. - die vuil skottelgoed was - die botteltjies in 'n netjiese ry op die trollies rangskik. - die trollies afvee. - die toonbank afvee - die kombuis netjies hou. - Die tydskrifte regpak. - Lien moes die administrasie doen. - die telefoon beantwoord. - die afspraak neerskryf. - Lien moes vir Dirkie en Donovan help. - die kliënte se hare was. - Lien moes koffie maak/tee vir die kliënte maak. <i>(Enige DRIE of soortgelyk aan bogenoemde. Die kandidate kan detail gee of oorkoepelend daarna verwys)</i>	3

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.5	- Lien was nou in 'n nuwe skool/vriende. - Lien het nie meer kontak met haar ou maats gehad nie/sy wonder wat van haar maats geword het. - Lien-hulle het nie meer in 'n groot huis gebly nie/het nou in 'n klein woonstelletjie gebly/in 'n ander buurt. - Lien-hulle was nie meer ryk nie. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
4.6.1	ontsteld	1
4.6.2	- Wouter was Lien se eerste/enigste vriend by die nuwe skool/Hoërskool Jakaranda. - Lien en Wouter het 'n ooreenkoms gehad dat hulle altyd by mekaar sal staan. - Wouter was nou nie meer altyd beskikbaar as sy hom nodig gehad het nie. - Lien was jaloers. - Lien wou nie Wouter se vriendskap deel nie/was bang sy verloor Wouter as 'n vriend - Lien was nou die enigste buitestander. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
4.7.1	Koffiewinkel/teetin/restaurant/coffee shop	1
4.7.2	Haarsalon/salon/haarkapper/haarsnyplek.	1
4.7.3	Borg/donasie/borgskap/geld/bydrae	1
4.7.4	Bedel/geld vra	1
4.8	Ja. - Lien moes geld verdien om kos op die tafel te sit. - Die volle verantwoordelikheid van die huis het op Lien se skouers gerus. - Lien het geen ander keuse gehad nie./Lien moes 'n plan maak. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) OF Nee. - Lien was in matriek en moes elke dag skool bywoon. - Lien moes aan haar toekoms dink. - Lien moes vir haar broer die regte voorbeeld stel. - Lien kon ander mense se hulp gevra het. - Lien het baie skoolwerk verloor/kon druipe. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
4.9	beste	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.10	haar ma/Christien	1
4.11	Lien se pa ... • het grys geword/oud geword. • het nou effens krom geloop. • Het 'n vreemde/ongelukkige trek om sy mond gehad. • se oë het nie meer gelag nie. • se gesig het hartseer /"sad" gelyk • het verseker/verleë gelyk. • Was ongemaklik. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
4.12	• (Lien se pa behoort) te weet dat dit nie goed gaan nie. • (Lien se pa behoort) te weet dat sy dade verantwoordelik is vir die gesin se dilemma. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
4.13	• Lien se pa voel skuldig/skaam/sleg/verleë/hartseer gevoel. • Lien se pa het gewonder wat hy haar moes antwoord. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
4.14	• Lien het weer respek vir haar pa gekry. • Lien het weer vertroue in haar pa gekry. • Dit het Lien se vrae beantwoord. • Lien en haar pa het vrede gemaak. • Dit het vir Lien hoop gegee. • Lien kon haar pa vergewe. • Lien kon vir haar pa intree by haar ma en Braam. • Lien het meer begrip vir haar pa/verstaan nou beter. • Lien se pa sou nie meer so skuldig voel nie omdat Lien nou die waarheid weet. • Lien se pa het so gewys hy is jammeer oor sy dade. • Dit kon sy manier wees om sy verhouding met Lien te begin regstel. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
4.15	Lien se pa het ... • nie gedink hulle gaan hom vergewe nie/by hom staan nie. • aangeneem dat hy vorentoe alleen sal wees. • aangeneem dat hulle hom sal verstoot/wegstoot. • skuldig gevoel/is spyt • die gevolge van sy dade aanvaar. • hoop verloor (dat sy lewe normaal sou wees) • geweet sy lewe gaan nie weer dieselfde wees nie. • gehoop dat Lien hom sou weerspreek/gerus stel/troos/hoop sou gee. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
4.16	• C • vergewe • C vergewe (Enige EEN)	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.17	Lien en haar pa sal ... - vorentoe kyk na 'n beter toekoms/nie vasklou aan die verlede nie. - vasklou aan die wete dat hulle vir mekaar lief is. - werk om mekaar weer te leer vertrou. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.18	Ja. - Dit sou vir pa en dogter die kans gegee het om saam te werk. - Dit kon Lien motiveer om hard te werk op skool. - Lien se pa mag leiding gee, want jongmense weet nie presies wat hulle na skool wil doen nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> OF Nee. - Omdat Lien se pa 'n oneerlike prokureur was, is hy van die rol geskraap/was hy nie 'n goeie voorbeeld nie. - Dit sou tot Lien se nadeel wees om met hom geassosieer te word. - Ouers moenie hul kinders se beroepe kies nie./Kinders moet toegelaat word om self 'n beroepskeuse te maak. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.19	'n Mens moenie steel/geldgierig/gulsig wees nie. - Onwettige dinge sal gestraf/bekend gemaak word. 'n Mens moet eers aan jou gesin/gevolge dink voordat jy dom dinge doen. - Daar is altyd gevolge vir jou dade. - Moenie iets doen waaroor jy later spyt sal wees nie. - Doen die regte dinge. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
4.20	Lien wys sy gee om as sy ... - al haar swaarverdiende geld gebruik het om ander te help. - nooit net aan haarself gedink het nie/empatie vir ander mense toon. - haar bedelaarsvriende na haar opvoering toe genooi het (ongeach wat ander mense van bedelaars mag dink). - bereid was om haar ouers se foute te vergewe. - Haar ouers se verantwoordelikhede op haar neem. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> <i>(Die kandidaat kan spesifieke voorbeelde van omgee gee of oorkoepelend daarna verwys)</i>	1
4.21.1	- C - Lien het gehoor dat haar ma se drankprobleem nie haar skuld was nie. - C Lien het gehoor dat haar ma se drankprobleem nie haar skuld was nie. <i>(Enige EEN)</i>	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
4.21.2	• D • Lien het besluit om drama te gaan studeer. • D Lien het besluit om drama te gaan studeer. (Enige EEN)	1
4.21.3	• B • Lien was skaam om te hoor dat haar ma vir diefstal gevang is. • B Lien was skaam om te hoor dat haar ma vir diefstal gevang is. (Enige EEN)	1
4.21.4	• A • Lien het opgehou om te bedel. • C Lien het opgehou om te bedel. (Enige EEN)	1
		[35]
	TOTAAL AFDELING A:	35

AFDELING B: DRAMA**VRAAG 5: POPPIE – DIE DRAMA – Elsa Joubert en Sandra Kotze**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.1	Philippi	1
5.2	Stone het die werk aanvaar al het hy geweet hy gaan siek word. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.3	• Poppie se broers se werk was makliker. • Poppie se broers het nie gesukkel om 'n pas te kry nie. • Poppie se broers was op Mama se kaart. • Mosie het tyd gehad om by die kerk uit te kom. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
5.4.1	ongeduldig	1
5.4.2	Poppie het rede gehad om ongeduldig te wees, want ... • Mama se huis was oorvol./Daar was nie plek vir Poppie in Mama se huis nie. • Poppie sou die inslaapwerk kon los as sy haar eie huis gehad het. • Poppie, Stone en hul kinders sou kon saambly. • Poppie sou nie meer 'n huis met Mbatane hoef te deel nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.5	Poppie was met 'n Xhosa-man getroud./Stone was 'n Xhosa./Stone kom van die Ciskei af. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.6	onafhanklike	1
5.7	• Poppie het lang ure/Sondag tot Sondag gewerk. • Poppie kon Stone net Sondae in die hospitaal besoek. • Op Sondae was daar nie baie busse nie/het sy soms te laat by die hospitaal gekom. • Die kinders het siek geword. • Poppie moes baie vroeg haar huis verlaat. • Poppie moes vir haar kinders brood en koue tee los. (Enige DRIE of soortgelyk aan bogenoemde)	3
5.8	Nee. • Stone was siek./As 'n mens siek is, voel jy depressief/negatief. • Stone verlang na sy gesin. • Hy voel skuldig dat Poppie alleen moet sukkel. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.9.1	Pa/tata	1
5.9.2	skool	1
5.9.3	Lambertsbaai	1
5.9.4	Stevens	1
5.10	• A • sekuriteit vir haar en haar kinders hê. • A sekuriteit vir haar en haar kinders hê. (Enige EEN)	1
5.11	In die Kaap het Poppie ... • met haar pas gesukkel. • gesukkel om werk te kry/baie hard gewerk. • vir die polisie weggekruip/gesukkel onder die politieke situasie. • ontuis gevoel. • onder moeilike omstandighede gewerk. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) OF In Mdantsane ... • het Poppie swaargekry sonder Stone se ondersteuning. • het Poppie probleme met Bonsile ondervind. • was die huis waarin hulle gaan bly het, onafgewerk/die area om die huis vol bourommel/die gras om die huis lank/die huis rou. • het Poppie na haar ma en broers/Stone verlang. • was Poppie alleen. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.12	• Poppie wou haar eie huis gehad het. • Haar skoonouers het in hutjies gewoon/daar was nie plek by haar skoonouers nie.	2
5.13	• Stone was moedeloos/bekommerd/hartseer/magteloos.. • Stone was siek. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
5.14.1	nie van hierdie voorstel gehou nie	1
5.14.2	• Plank het drank misbruik. • Plank was min by die huis. • Plank het op die skuite gewerk. • As Plank se vrou die Kaap moes verlaat, was Bonsile alleen. • Bonsile sou ni9e die skool kon bywoon nie. • Poppie wou nie weer by die paskantoor gaan vra dat Bonsile daar bly nie. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.15	• Poppie sou vir Stone kon sorg. • Stone sou dalk nie op sy eie sy siekte moes hanteer nie/alleen gewees het nie. • Stone sou nie na die toordokter (vir medisyne) gegaan het nie. • Stone sou dalk nie gesterf het nie. • Stone hoef hom nie oor Poppie-hulle te bekommer het nie. • Stone sou naby sy eie familie wees. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
5.16	As oudste seun moes Bonsile ... • sy pa se plek in die huis inneem. • sy ma ondersteun en help. • die jonger kinders help om aan te pas. • 'n voorbeeld/rolmodel vir die ander kinders wees. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
5.17	• C • haar familie agtergelaat het. • C haar familie agtergelaat het. <i>(Enige EEN)</i>	1
5.18	Ja. • Daar was vir Poppie 'n huis. • Poppie se kinders kon skool toe gaan. • Poppie moes nie meer vir die polisie wegstuur nie. • Poppie het nie 'n pas nodig gehad nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> OF Nee. • Poppie moes nie haar siek man alleen gelos het nie./Stone was siek. • 'n Mens kies nie jou kinders/eie gerief bo jou man nie. • Poppie was baie alleen. • Poppie het haar man verloor. • Bonsile het moeilikheid gemaak/sy pa nodig gehad. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
5.19	Stone ... • het nie vir Poppie-hulle vergeet nie. • was lief vir Poppie-hulle. • het na hulle verlang. • was 'n betrokke pa. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
5.20	Toe Stone sterf, het hy basies geen besittings gehad nie/net die klere aan sy lyf/ou klere gehad.	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
5.21.1	• C • ontknoping • C ontknoping <i>(Enige EEN)</i>	1
5.21.2	• D • motoriese moment • D motoriese moment <i>(Enige EEN)</i>	1
5.21.3	• E • verwikkeling • E verwikkeling <i>(Enige EEN)</i>	1
5.21.4	• A • hoogtepunt • A hoogtepunt <i>(Enige EEN)</i>	1
		[35]

VRAAG 6: PALJAS – Chris Barnard

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.1	(Die) (Klien) Karoo	1
6.2	• B • eensaamheid • B eensaamheid <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.3.1	gespanne	1
6.3.2	• Hendrik en Katrien slaap in aparte beddens./Willem slaap by sy ma. • Die McDonalds kommunikeer swak. • Emma het kortaf met haar pa/ma gepraat. • Emma/Katrein wil ontvlug/wegkom. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
6.4	• Katrien het gewens dat sy met die trein kon weggaan/sy was alleen. • Katrien wou nie op die klein stasietjie wees nie. • Die trein was vir haar die simbool van vryheid/wegkom uit haar omstandighede. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.5	• Frans het gereeld kom vra of Katrien iets van die dorp af nodig gehad het. • Frans het gereeld vir Katrein eetgoed en melk gebring. • Frans was 'n suksesvolle boer. • Hendrik het geweet dat daar op vorige/ander dorpe mans was wat in Katrien belanggestel het. • Hendrik het geweet dat Frans verlief op Katrien was. • Hendrik en Katrein se eie verhouding was baie swak. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
6.6	• Hendrik het niks bereik nie/sy was sonder ambisie. • Daar was min geld/hulle het gesukkel/was arm/baklei oor geld. • Die motor was altyd stukkend. • Die stasies waarheen hulle getrek het, was al hoe kleiner/onbelangriker. • Katrien en Hendrik het swak gekommunikeer nie/baklei oor die kinders se opvoeding. • Katrein het gevoel dat Hendrik haar nie verstaan nie. • Hulle het nie mekaar se behoeftes verstaan nie. <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
6.7	Emma sê sy gaan nie trou nie./Sy dink alle huwelikke is ongelukkig. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.8	- Hendrik het nie daardie tyd van die oggend 'n trein verwag nie. - Dit was 'n vreemde trein (sonder lokomotief)/nie spoorwegeiendom nie. - Daar was wilde diere/nie mense op hierdie trein. - Hierdie trein het sy waens op die stasie afgehaak/stilgehou. - Hierdie trein se koms het alles op die stasie kom verander. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.9	- Niemand het vir Hendrik van die aankoms van die sirkustrein in kennis gestel nie. - Hendrik was gefrustreerd (omdat hy nie kon uitvind wat aangaan nie). - Hendrik was in beheer van die stasie en hy het nie geweet wat aangaan nie/Hy het gevoel hy word misken. - Niemand wou Hendrik glo nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.10.1	Oudokter	1
6.10.2	Manuel/ die nar	1
6.10.3	Jan Mol	1
6.10.4	(Volstruis)dans	1
6.11	- Toe iemand skiet, het Hendrik niks gedoen nie/ het niks gebeur nie. - Niemand het op Hendrik se dreigement reageer nie, want net daarna is 'n skoot afgetrek. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.12	- Hendrik baklei/raas nie meer nie. - Waar Hendrik eers geraas het/ nie sou huiwer om geweld te gebruik nie, gee hy nou die geweer terug. - Waar Hendrik vroeër niks met die sirkus te doen wou hê nie, tel hy nou vir Manuel op. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.13.1	harmonie	1
6.13.2	- Die gesin praat mekaar. - Die gesin terg mekaar. - Die gesin geniet musiek saam. - Emma speel klavier. - Katrien neurie saam met die musiek. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
6.14	bekommerd oor	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.15	- Die dorpsmense het Manuel name genoem./ - Hulle het vir Manuel beskuldig dat hy vir Willem leer toor het/sleg van hom gepraat. - Die dominee het Manuel uit die kerk laat verwyder. - Die mans het vir Manuel gejaag. - Die dorpsmense het na Manuel se klere (op die wasgoeddraad) geskiet/Jan Mol het vir Manuel gekiet. (Enige DRIE of soortgelyk aan bogenoemde)	3
6.16	- A - nie sy hartseer wou wys nie. - A nie sy hartseer wou wys nie. (Enige EEN)	1
6.17	- Willem se ouers sou hom verbied het om vir Manuel te sien. - Willem se ouers sou Manuel weggejaag het/verworp het. - Hulle sou Manuel veroordeel het. - Die paljas sou nie werk nie/die gesin se verhoudings sou nie verbeter het nie.(Die kandidaat mag ook voorbeelde noem) - Willem en Manuel se vriendskap sou nie ontwikkel het nie. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
6.18	Hendrik sou nou nie meer bang wees om na 'n groter stasie bevorder te word nie./Hy sou meer ambisieus wees./ Hy sou hierdie stasieopknapp./Hy sou sy familie se ondersteuning gehad het. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
6.19	Manuel is 'n omgee-mens, want ... - hy het sy eie (sirkus)lewe agtergelaat om die McDonaldgesin te help. - hy het by die McDonaldgesin gestaan al was die gemeenskap teen hom gekant. - hy het dadelik Willem se probleem raakgesien. - hy het moeite met Willem gedoen. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
6.20	Ek sal vir die McDonalds sê om ... - aan te hou kommunikeer. - mekaar te aanvaar (net soos hulle is). - aan te hou speel en lag. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
6.21.1	- C - ontknoping - C ontknoping (Enige EEN)	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
6.21.2	• D • motoriese moment • D motoriese moment (Enige EEN)	1
6.21.3	• A • hoogtepunt • A hoogtepunt (Enige EEN)	1
6.21.4	• E • verwikkeling • E verwikkeling (Enige EEN)	1
		[35]

VRAAG 7: FIELA SE KIND, DIE DRAMA – Dalene Matthee

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.1	• C • 'n somber (<i>gloomy</i>) atmosfeer te skep. • C 'n somber (<i>gloomy</i>) atmosfeer te skep. (Enige EEN)	1
7.2	Goldsbury	1
7.3	• Wat is jou naam? • Wie is jou ma? • Wie is jou pa? • Waar woon jy? • Hoe het jy jou ma se kind geword? • Het julle geld? (Enige DRIE of soortgelyk aan bogenoemde)	3
7.4.1	besorgd oor	1
7.4.2	Barta ... • was die heeldyd bang dat Elias vir Lukas sou slaan dat die merke wys. • sou eerder vir Nina laat slaan sodat Lukas kon vrykom. • Het Lukas teen Elias (se ongeduld) probeer beskerm. • het raakgesien dat Lukas moeg/gedaan was (toe hulle van Knysna af Bos toe geloop het). • het raakgesien dat Lukas te maer was/het gevra of Lukas nie te maer was nie. • het gewonder hoekom Lukas nie wou praat nie. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
7.5	anders	1
7.6	• Barta wou nie hê Lukas moes die waarheid uitvind (dat sy geïnk het) nie. • Barta wou nie met Lukas praat nie/hewt Lukas probeer vermy. • Bartawou nie hê Lukas moes die Komoeties bo hulle kies/teruggaan Lange Kloof toe nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
7.7	Dit sou goed wees as Barta die waarheid vertel, want ... • dan sou Benjamin/Lukas geweet het dat Nina nie sy suster is nie/hy 'n verhouding met haar kon hê. • Benjamin/Lukas sou nie met homself (en sy liefde vir Nina) worstel nie. • Benjamin/Lukas sou gouer kon aangaan met sy lewe. • Benjamin/Lukas sou nie wonder waar hy inpas nie. • Benjamin/Lukas sou gouer kon teruggaan na Fiela-hulle toe. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.8	- Die misbruik van mag kan mense se lewens ontwig/vernietig. - Mense in magsposisies moenie hulle mag misbruik nie. - As jy mag het, kan jy mense manipuleer/se lewens beïnvloed. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.9	- Die sensusman/Lange het Lukas se hele lewe ontwig. - Lukas het swaargekry/is mishandel/was ongelukkig - Lukas is weggeneem van die Komoeties (vir wie hy baie lief was). - Die sensusman/Lange het veroorsaak dat Lukas sy hele lewe deur gewonder het wie hy werklik was. - Die sensusman/Lange het vir hom probleme geskep oor sy gevoelens vir Nina. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.10.1	Elias	1
7.10.2	blou	1
7.10.3	Benjamin	1
7.10.4	Wolwekraal/Fiela se plaas/Lange Kloof	1
7.11.1	goed	1
7.11.2	- Daar was niks negatiefs in die brief nie. - Fiela het vir Benjamin goeie raad gegee/nuus gegee/gemotiveer - Fiela het vir Benjamin hulp/ondersteuning aangebied. - Fiela het vir Nina groete gestuur. - Fiela het nie vertel dat Tollie in die tronk was nie. - Fiela het vir Benjamin laat weet sy sal aanhou om vir hom te bid. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.12	Fiela het ... (twee keer) Knysna toe geloop om met die magistraat te gaan praat. - Bos toe geloop (om vir Benjamin sy goed te gaan gee). - aangehou boer. - grond op Benjamin se naam gesit. - die skande van Tollie se tronkstraf oorkom. - Selling in sy siekte ondersteun. - Na Dawid se dood aangegaan (met haar lewe) <i>(Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
7.13	- Selling wil van Pollie en Skopper vertel. - Selling gee raad oor hoe hulle met die volstruise op die skip moes werk. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	2
7.14	(vir) Nina	1
7.15	- B - ernstig is om haar standpunt oor te dra. - B ernstig is om haar standpunt oor te dra. <i>(Enige EEN)</i>	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
7.16	- Dit is 'n feit dat 'n mens moet opstaan en aangaan met die lewe. - Dit help nie om te bly lê nie. - Dit is goeie raad om iemand te motiveer om terugslae/probleme in die lewe te hanteer. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.17	Lukas wil met Nina gaan praat./ vir Nina gaan vertel wie hy regtig is. <i>(Voorbeelde van wat Lukas wil sê, kan genoem word.)</i>	1
7.18.1	- C - ontknoping - C ontknoping <i>(Enige EEN)</i>	1
7.18.2	- E - verwikkeling - E verwikkeling <i>(Enige EEN)</i>	1
7.18.3	- A - hoogtepunt - A hoogtepunt <i>(Enige EEN)</i>	1
7.18.4	- D - motoriese moment - D motoriese moment <i>(Enige EEN)</i>	1
7.19	- Die Van Rooyens het Benjamin sleg behandel. - Benjamin het 'n beter lewe saam met die Komoeties gehad/was gelukkiger by die Komoeties. <i>(Aanvaar ook voorbeelde).</i> - Die Van Rooyens was arm./Fiela het grond besit. - Elias het Lukas geslaan. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.20	Ek voorspel dat Benjamin ... - op sy stuk grond sal gaan boer. 'n (groot) volstruisboer sal word. - met Nina sal trou. - vir Fiela en Selling sal sorg. (weer) gelukkig sal wees. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
7.21	- In sy hart was Lukas 'n Komoetie/Dit was sy identiteit. - As kind was hy gelukkig by die Komoeties. - As hy as 'n Komoetie bekendstaan, sou niemand dit vreemd vind as hy met Nina trou nie. - Hy kies om eerder 'n Komoetie te wees, wat 'n eerbare naam is. - Lukas was nooit regtig deel van die Van Rooyengesin nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
		[35]
TOTAAL AFDELING B:		35

AFDELING C: KORTVERHALE**VRAAG 8: SPIEËLBEELDE****8.1 "VEGLVIEËNIER VIVIAN" – Francois Geringer**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.1.1	(Kaptein) Leon Swart	1
8.1.2 (a)	Vivian het die navorsing gedoen met die teorie en die mans daarmee gehelp. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
8.1.2 (b)	Die manstudente het vir Vivian gedwing om te eet. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
8.1.3 (a)	fisieke opleidingsprogram	1
8.1.3 (b)	- Dit was 'n moeilike/strawwe program. - Dit het ses weke/lank geduur. - Hulle het getwyfel of 'n vrou die program sou slaag. - Baie mans kon nie die program voltooi nie. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) (Die kandidaat kan geen punt by die vraag verdien indien (a) verkeerd is nie.)	2
8.1.4	seker	1
8.1.5	Hulle het haar geïgnoreer (toe hulle in die kleedkamer 'n sirkel gevorm het om mekaar te motiveer.) (Of soortgelyk aan bogenoemde)	1
8.1.6	- C - so weet die leser wat sy as hoofkarakter dink en voel. - C so weet die leser wat sy as hoofkarakter dink en voel. (Enige EEN)	1
8.1.7	Die mans ... - het Vivian as gelyke/een van hulle aanvaar. - het respek vir haar gehad. - het gesien dat Vivian die kaptein se lewe gered het. - het gesien dat Vivian die gevegsituasie goed/kalm/dapper hanteer het. - het gesien dat Vivian ander mense se lewens bo bevele gestel het. - het gesien hoe die kaptein haar salueer. - Het gesien hoe Sydney aan haar die erkenning vir die oorwinning gee. Vivian het ... - die kaptein se lewe gered. - die gevegsituasie goed/kalm/dapper hanteer. - ander mense se lewens bo bevele gestel het. - twee gevegsvliegtuie afgeskiet. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.1.8 (a)	John	1
8.1.8 (b)	Duim/vinger	1
8.1.8 (c)	modderbad	1
8.1.8 (d)	Eer/erkenning/respek	1
8.1.9	- Hy was manmoedig/groot genoeg om te erken dat sy vooroordeel verkeerd was - Hy het erken dat sy vrou haar werk goed genoeg gedoen het.. - Hy het 'n goeie voorbeeld vir die ander mans gestel. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
8.1.10	- Vroue moenie moed opgee nie. - Vroue moet hulle nie deur mansander mense laat intimideer nie. - Vroue moenie vir mans terugstaan nie. - Vroue kan enige beroep/tipiese mansberoep beoefen. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

"DIE BALLADE VAN ROBBIE DE WEE" – Deon Meyer

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.2.1	- Daar was nie 'n goeie verhouding tussen Robbie en sy pa nie. - Sy pa was nie 'n goeie man nie. - Hy wou nie herinner word/dink aan sy pa/aan die moord op sy pa nie. (Enige EEN soortgelyk aan bogenoemde)	1
8.2.2	- Daar was 'n dwelmskandaal rondom een van sy kunstenaars/Martyn Mouton. - Die Akasia-fees was 'n groot mislukking/ hy het baie geld daardeur verloor. - Elf van sy kunstenaars het hulle kontrakte met hom beëindig.Hy het kunstenaars finasieel ingeloop. - Hy het nie 'n eerbare naam gehad nie./Hy was ontrou aan sy vrou. - Hy het hoër geleef as wat hy kon bekostig. - Hy het gesukkel om sy boeke te laat klop/ was op die rand van bankrotskap. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
8.2.3	Ja. - Robbie was nog baie jonk/nog nie mondig nie. - Robbie het nog nie ervaring van sulke dinge gehad nie. - Dit was 'n goeie/welwillendheidsgebaar. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) OF Nee. - Robbie se ma het self nie veel van sulke dinge geweet nie. - Robbie was oud genoeg om sy eie besluite te neem. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.2.4	• Len het Robbie by kleiner konserte (landswyd) laat optree. • Len het Robbie op Facebook en Twitter aan die wêreld bekendgestel. • Hy het vir Robbie 'n orkes gestig. • Hy het (sy laaste) geld spandeer om Robbie se loopbaan aan die gang te kry. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	3
8.2.5	• Robbie moes eintlik bekommerd gewees het; nie verlig nie. • Die probleem met Sasha was die begin van sy einde/dood. • Robbie het nie besef dit was die begin van sy probleme nie. • Sasha se dood het die hele ondersoek na die verdwene meisies aan die gang gesit. • Sasha se dood het uiteindelik tot Robbie se ondergang/dood gelei. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.6	Len het ... • nie rede gehad om Robbie te verdink nie. • in Robbie se onskuld geglo/nie geglo Robbie kon moord pleeg nie.. • Robbie vertrou. • Vir Robbie omgegee. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.7 (a)	skuldig	1
8.2.7 (b)	Len ... • het Sasha gaan begrawe. • was medepligtig(aan die moord wat Robbie gepleeg het/aan die verberging van 'n lyk. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i> <i>(Die kandidaat kan geen punt verdien indien (a) verkeerd is nie.)</i>	1
8.2.8	Ek sou vir hom gesê het om homself aan die polisie te gaan oorgee/te gaan vertel wat gebeur het. Ek sou vir hom die raad gegee het om weg te jaag/homself los te lieg. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.9	Robbie ... • was oud genoeg om te weet dit is 'n misdaad om moord te pleeg. • kon nie sy eie traumatiese kinderjare as rede gebruik om mense te vermoor nie. • Het moord gepleeg/het die moord beplan./Dit was nie sy eerste moord nie. <i>(Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
8.2.10	• B • hy dan groot finansiële voordeel uit Robbie se musiek sou trek. • B hy dan groot finansiële voordeel uit Robbie se musiek sou trek. <i>(Enige EEN)</i>	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
8.2.11 (a)	• C • Len ontvang laat in die nag 'n oproep van Robbie. • C Len ontvang laat in die nag 'n oproep van Robbie. (Enige EEN)	1
8.2.11 (b)	• A • Len besef dat Robbie nie is wie hy voorgee om te wees nie. • A Len besef dat Robbie nie is wie hy voorgee om te wees nie. (Enige EEN)	1
8.2.11 (c)	• E • Len word deur Robbie afgepers. • E Len word deur Robbie afgepers. (Enige EEN)	1
8.2.11 (d)	• B • Die publiek glo dat Robbie aan depressie gely het. • B Die publiek glo dat Robbie aan depressie gely het. (Enige EEN)	1
TOTAAL AFDELING C:		[35]

AFDELING D: GEDIGTE**VRAAG 9: VERSKUNS VIR EERSTE ADDISIONELE TAAL****9.1 "DIE NUWE KIND" – Pieter Strauss**

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.1.1	Die nuwe kind ... • het (die regte) skooldrag aan. • se hare is volgens skoolreëls geskeer/gesny. • tree met respek teenoor sy medeleerders/onderwyser op. • is gehoorsaam/"bedees"/"sit stil" in sy bank. <i>(Enige DRIE of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	3
9.1.2	uitsluit	1
9.1.3	Ja. • Almal weet dadelik wie die nuwe kind is. • Dit is die onderwyser se manier om vriendelik te wees./hom welkom te laat voel. • Almal sal die nuwe kind aanvaar/respekteer. • Die onderwyser het gedink die kinders sou hom aanvaar as hulle weet wie hy is. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i> OF Nee. • Die onderwyser beïnvloed die kinders se gevoel teenoor die nuwe kind. • Dit sal hom isoleer. • Dit vestig te veel aandag op 'n skaam kind. <i>(Of soortgelyk aan bogenoemde)</i>	1
9.1.4 (a)	• B • Dit dui aan dat die houding van die leerders teenoor die nuwe kind verduidelik gaan word. • B Dit dui aan dat die houding van die leerders teenoor die nuwe kind verduidelik gaan word. <i>(Enige EEN)</i>	1
9.1.4 (b)	• E • Dit dui aan dat die onderwyser die nuwe kind bekendstel. • E Dit dui aan dat die onderwyser die nuwe kind bekendstel. <i>(Enige EEN)</i>	1
9.1.4 (c)	• D • Dit beklemtoon dat die nuwe kind sonder vriende is. • D Dit beklemtoon dat die nuwe kind sonder vriende is. <i>(Enige EEN)</i>	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.1.4 (d)	• C • Dit dui op die nuwe kind se drome vir die toekoms. • C Dit dui op die nuwe kind se drome vir die toekoms. (Enige EEN)	1
9.1.5	• A • die kind maklik by die ander sou kon inpas. • A die kind maklik by die ander sou kon inpas. (Enige EEN)	1
9.1.6	• "mas"/mas • "hys" /hys • "(prentjie) seile"/(prentjie) seile • "vaar"/vaar (Enige TWEE)	2
9.1.7 (a)	(die) kunsperiode	1
9.1.7 (b)	hart	1
9.1.8	Ja. • 'n Nuwe kind word gewoonlik deur onderwysers aan die ander kinders bekendgestel. • n Nuwe kind word gewoonlik nie dadelik deur die ander leerders aanvaar nie/aangestaar. • n Nuwe kind sit baie keer pouses alleen. • n Nuwe kind gedra hulle gewoonlik op die eerste dag goed by 'n nuwe skool. • skoolreëls • skooldrag • pouses • pouses se brood • kunsklas • "(ons) meneer" • Bank (Noem enige tipiese skooldinge) (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) OF Nee. • Dit is nie altyd onderwysers wat nuwe leerders ontvang/bekendstel nie. • Soms is daar leerders wat hulle dadelik oor nuwe leerders ontfem. • Sommige nuwe leerders pas onmiddellik in. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde) (Die kandidaat kan hier ook een JA-EN een NEE-antwoord gee.) (Die kandidaat mag enkele woorde/verduidelikende woorde aanhaal wat na tipiese skooldinge verwys. Sommige reëlaanhalings benodig egter 'n verduideliking.) (Die kandidaat mag vanuit sy eie verwysingsraamwerk die vraag beantwoord.)	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.1.9	Hierdie tema is relevant, want ... • dis tipies van skoolkinders om nie sommer nuwe kinders te aanvaar nie. • enigiemand wat anders is as die groep, word nie sommer aanvaar nie. • Kultuurverskille/rasseverskille kan leerders soos buitelanders/verstoet laat voel. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1

EN

9.2 "TIEN HAIKOES VIR DIE VREDEFORTKOEPEL" – Hans du Plessis

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.2.1	'n Meteoriet/" klipvuur" het daar geval/meteoriet .	1
9.2.2	• Elke strofe/haikoe bestaan uit drie versreëls/is 'n tersine. • Daar is nie 'n vaste rymskema nie/dit is rymloos/vrye vers. • Daar is 17 lettergrepe in elke strofe/haikoe • Die lettergrepe in elke haikoe word soos volg ingedeel: 5-7-5 • Elke haikoe bestaan uit een sin/woord deur emjambement in een sin gebind. • Die haikoes beskryf een gebeurtenis/oomblik (in die teenwoordige tyd) • Die haikoes verwys na 'n beeld wat op een of ander manier verwant is aan die natuur. • In die haikoes .word die oomblik, hoe klein ook al, uitgebeeld as 'n baie belangrike (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
9.2.3	krag	1
9.2.4	In haikoe 1 ... • het die klipvuur/meteoriet /vuishou alle vorme van lewe vernietig wat toe daar was. • het die klipvuur/meteoriet vuishou die aarde "wakker" geslaan/het die vuishou die moontlikheid van nuwe lewe geskep. • In haikoe 2 het die klipvuur "yskoue nagte"/duisternis veroorsaak. • Dit het die aarde hervorm/permanent merk gelaat. (Enige TWEE of soortgelyk aan bogenoemde)	2
9.2.5	"yslike" kan dui op ... • die koue van die winter, m.a.w. so koud soos ys. • die baie lang/groot winter/duisternis.	2

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.2.6	• B • die geruis van die water kan hoor. • B die geruis van die water kan hoor. (Enige EEN)	1
9.2.7	"(die) bakhand (van jou lyf)"/(die) bakhand (van jou lyf)	1
9.2.8	• Tydens herfs val die blare van die bome af ✓ sodat die bome se takke kaal word. ✓ • Herfs/seisoen verander en dit word winter. (Of soortgelyk aan bogenoemde)	2
9.2.9	• "stof uit stof"/stof uit stof • "oorheers die aarde"/oorheers die aarde (Enige EEN)	1
9.2.10	Ja. • So 'n belangrike erfenis soos die Vredefortkoepel moes nie verwaarloos geword het nie. • Die mens was onverantwoordelik met die bewaring van die Vredefortkoepel. • Die mens moes die wêrelderfenisgebied beter bewaar/VERSORG het. • Die mens het die natuur/diere (in die wêrelderfenisgebied) laat ly. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde) (Die kandidaat kan oorhoofs na die vernietiging van die aarde/natuur verwys of voorbeelde noem.) OF Nee. • Die mens kan nie kwalik geneem word omdat hy nie van beter geweet het nie. • Die mens was nie bewus daarvan dat die Vredefortkoepel so 'n wêrelderfenisgebied sou word nie. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
9.2.11	Die natuur word besoedel/vernietig. (Of soortgelyk aan bogenoemde) (Die kandidaat kan oorhoofs na die gevolge vir die aarde/natuur verwys of voorbeelde noem.)	1
9.2.12	die mens kan nie meer die skade aan die natuur herstel nie.	1

VRAAG	ANTWOORD	PUNT
9.2.13	- Die spreker is nie gelukkig met wat die mens met die Vredefortkoepel/die erfenis in die naam van vooruitgang aanvang nie. - Die spreker kla oor verskillende dinge (dier/duif wat sukkel om asem te haal) wat die mens doen om die natuur te vernietig. - Die kritiek wat die spreker teen die mensdom lewer, is bewys daarvan (dat die spreker die natuur wil bewaar.) - Die spreker waarsku dat die mens rekenskap sal moet gee van sy heerskappy oor die aarde. (Enige EEN of soortgelyk aan bogenoemde)	1
9.2.14 (a)	(Vredefort)koepel/ (wêreld)erfenis/natuurwonder/krater	1
9.2.14 (b)	- vuis - einde/vernietiging - begin/(her)skepping (Enige EEN)	1
		[35]

TOTAAL AFDELING D:	35
GROOTTOTAAL:	70